

Zadania domowe 1-5

(termin: 3 kwietnia 2020)

Zadanie 1.

Wykaż, że dla dowolnej macierzy $A \in \mathbb{C}^{m,n}$ mamy:

(i)

$$\|A\|_2^2 \leq \|A\|_1 \|A\|_\infty,$$

(ii)

$$\|A\|_2 = \sup_{\vec{z}} \sup_{\vec{y}} |\vec{y}^H A \vec{z}|,$$

gdzie suprema są wzięte po $\vec{z} \in \mathbb{C}^n$ i $\vec{y} \in \mathbb{C}^m$ takich, że $\|\vec{z}\|_2 = 1 = \|\vec{y}\|_2$.

Z (ii) wywnioskuj, że $\|A\|_2 = \|A^H\|_2$.

Zadanie 2.

Niech macierz A dana będzie w postaci blokowej,

$$A = \begin{bmatrix} A_{1,1} & A_{1,2} & \cdots & A_{1,n} \\ A_{2,1} & A_{2,2} & \cdots & A_{2,n} \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ A_{m,1} & A_{m,2} & \cdots & A_{m,n} \end{bmatrix}.$$

Wykaż, że dla dowolnych i, j mamy $\|A_{i,j}\|_p \leq \|A\|_p$, gdzie $1 \leq p \leq \infty$.

Zadanie 3.

Rozpatrzmy arytmetykę *stałoprzecinkową* fx_ν , gdzie różnica pomiędzy liczbą rzeczywistą x a jej reprezentacją $fx_\nu(x)$ wynosi $|x - fx_\nu(x)| \leq \nu$.

Powiemy, że algorytm Φ realizujący przekształcenie $S : F \rightarrow G$, gdzie F i G są otwartymi podzbiorem przestrzeni unormowanych, jest w tej arytmetyce *numerycznie poprawny* gdy istnieją stałe K_1, K_2 o następującej własności: dla dowolnych danych $f \in F$ i dostatecznie silnej arytmetyki ($\nu \leq \nu_0$) istnieją dane f_ν takie, że

$$\|f - f_\nu\|_F \leq K_1 \nu \quad \text{oraz} \quad \|fx_\nu(\Phi(f)) - S(f_\nu)\|_G \leq K_2 \nu.$$

($fx_\nu(\Phi(f))$ jest tu wynikiem zwracanym przez Φ w arytmetyce fx_ν dla danych f .)

Niech teraz Φ_1, Φ_2 będą algorytmami numerycznie poprawnymi realizującymi, odpowiednio, przekształcenia $S_1 : X \rightarrow Y$ oraz $S_2 : Y \rightarrow Z$. Wykaż, że jeśli S_2 spełnia warunek Lipschitza w Y to złożenie $\Phi_2 \circ \Phi_1$ realizujące przekształcenie $S = S_2 \circ S_1 : X \rightarrow Z$ jest też algorytmem numerycznie poprawnym.

Zadanie 4.

Wykaż, że naturalny algorytm obliczania cosinusa kąta pomiędzy wektorami $\vec{a}, \vec{b} \in \mathbb{R}^n$,

$$\cos(\vec{a}, \vec{b}) = \frac{\sum_{j=1}^n a_j b_j}{\sqrt{\left(\sum_{j=1}^n a_j^2\right) \left(\sum_{j=1}^n b_j^2\right)}},$$

jest numerycznie poprawny. Oszacuj błąd względny wyniku w fx_ν .

Zadanie 5.

Jeśli dla macierzy nieosobliwej $A \in \mathbb{R}^{n,n}$ i wektora $\vec{b} \in \mathbb{R}^n$ zachodzi

$$(1) \quad (A + E)\vec{x} = \vec{b}, \quad \text{gdzie} \quad \|E\|_p \leq K \nu \|A\|_p,$$

to dla residuum $\vec{r} = \vec{b} - A\vec{x}$ mamy

$$(2) \quad \|\vec{r}\|_p \leq K \nu \|A\|_p \|\vec{x}\|_p.$$

Wykaż, że dla $p = 1, 2, \infty$, prawdziwe jest też twierdzenie odwrotne: jeśli spełniony jest warunek (2) to istnieje macierz E taka, że $\|E\|_p \leq K \nu \|A\|_p$ i spełniona jest nierówność (1),